

Ministrul culturii și turismului s-a întâlnit cu președinții uniunilor de creație

În ajun de an nou ministrul culturii și turismului, dl Artur Cozma, a declarat în cadrul unei ședințe ministeriale lărgite că a convocat o întâlnire cu președinții uniunilor de creație din Republica Moldova pentru a reazeza relațiile cu acestea pe o platformă constructivă. Rezultatul principal al acestui dialog, a spus dl Cozma, e că toți au ajuns la consensul că problemele existente trebuie abordate nu în piață, nu la mitinguri, ci prin dialog și negocieri. Ministrul a ținut să sublinieze în mod special că la întâlnire a participat și academicianul Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor, care a fost și el printre cei care au căzut de acord că trebuie să se treacă la alt fel de relații.

Din agenda de lucru a Consiliului Biblioteconomic Național

În 22 ianuarie a avut loc prima ședință plenară a Consiliului Biblioteconomic Național în anul curent, la care au fost puse în discuție mai multe probleme. În noul an Consiliul și-a început activitatea într-o nouă componență. Din decembrie 2006 funcția de președinte al Consiliului Biblioteconomic Național este deținută de dl Victor Ciobanu, șef Direcție programe naționale, Ministerul Culturii și Turismului.

A fost prezentat un raport asupra activității organului respectiv în perioada anului 2006, menționându-se, că în acest segment de timp Consiliul Biblioteconomic Național și-a propus un șir de măsuri în conformitate cu programul de lucru, menite să consolideze rolul bibliotecii în societatea informațională. Perioada se caracterizează prin elaborarea unor documente de importanță strategică pentru funcționarea și dezvoltarea sistemului național de biblioteci din țară, la moment acestea fiind înaintate spre aprobare Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova. Printre documentele nominalizate se consideră Strategia Națională de dezvoltare a sistemului național de biblioteci din Republica Moldova în perioada 2006 – 2010 și Planul de acțiuni pentru realizarea Strategiei, Legea bibliotecilor din Republica Moldova (astfel în noua variantă se va nominaliza principalul document al bibliotecarilor din Moldova). Legea stabilește bazele juridice, economice și sociale în domeniul activității bibliotecilor, reglementează raporturile juridice ce țin de subiectul activității bibliotecare în era societății

informaționale și a societății cunoașterii. Printre noțiunile principale sunt și cele de *bibliotecă numerică*, *bibliotecă virtuală*, *bibliotecă națională virtuală*, *bibliotecă virtuală a Moldovei*, *colecție numerică*, *lucrare numerică*, *societate informațională* și *societate a cunoașterii*. Specialiștii și-au expus părerea, că Proiectul Legii bibliotecilor, odată cu aprobarea acestuia, va fi unul dintre cele mai bune în spațiul biblioteconomic internațional. La crearea acestui document și-au adus contribuția toate cele 3 comisii ale Consiliului Biblioteconomic Național (Comisia bibliotecilor publice, Comisia bibliotecilor instituțiilor din învățământ și Comisia bibliotecilor specializate), care au venit cu propuneri constructive.

O realizare importantă ține de elaborarea și adoptarea Regulamentului privind Sistemul Național de Împrumut Interbibliotecar în Republica Moldova, care rămâne la ordinea de zi a Colegiului Ministerului Culturii și Turismului.

O prioritate pentru activitatea CBN a fost și problema ridicării statutului profesiei de bibliotecar, precum și a bibliotecii ca instituție socială. La ședințele plenare și extraordinare ale Consiliului Biblioteconomic Național s-a discutat Regulamentul de atribuire a gradului de calificare a cadrelor bibliotecare, elaborat de către Ministerul Culturii și Turismului. Subiectul dat a fost pus la ordinea de zi la 2 ședințe plenare ale organului nominalizat, precum și la ședințele de lucru ale comisiilor bibliotecilor publice, bibliotecilor instituțiilor din învățământ și bibliotecilor specializate, care au venit cu obiecții și propuneri constructive vizavi de documentul menționat. Considerabil a fost rolul CBN în promovarea acestui document.

S-a accentuat, că printre reușitele perioadei raportate se consideră și buna colaborare cu Asociația Bibliotecarilor

din Republica Moldova. În special, a fost unificată statistica de bibliotecă la nivel național. Pentru prima dată s-a realizat sinteza statistică a activității sistemului național de biblioteci din Republica Moldova pentru anul 2005 la parametrii necesari, pentru a face o evaluare calitativă a activității acestora, pentru a efectua o analiză comparativă cu bibliotecile din țările-membre ale Comunității Statelor Independente, țărilor Uniunii Europene, altor continente și state ale lumii, precum și pentru a putea participa la unele proiecte la nivel național, european și internațional. În anul 2006 au fost întreprinse eforturi pentru a lărgi aria de indici și indicatori cu privire la activitatea sistemului național de biblioteci reflectați în anuarul statistic. De asemenea, a fost discutat și adoptat la ședința Consiliului Biblioteconomic Național Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Concursului pentru cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării, elaborat de către Asociația Bibliotecarilor, care este în așteptarea avizului Ministerului Culturii și Turismului, Ministerului Educației, Tineretului și Sportului ca mai apoi să fie înaintat spre aprobare ministerelor și departamentelor, care au în subordonare biblioteci.

S-a pus accentul pe faptul, că în scopul familiarizării comunității culturale cu ideea centrală și mobilul Consiliului Biblioteconomic Național, precum și în scopul difuzării și promovării actelor normative elaborate de acest organ în perioada raportată, au fost întreprinse deplasări în teritoriu (Călărași, Ialoveni, Leova). De asemenea, Consiliul Biblioteconomic Național a avut o prezență activă la toate întrunirile profesionale (*Seminarul Național – 2005, Anul Bibliologic – 2005, masa rotundă cu genericul "Cultura electronică" – cluster prioritar al Sistemului Național de prestare a serviciilor informaționale*),

(continuare în pag. 4)

organizată de Ministerul Culturii și Turismului în comun cu Ministerul Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova, *Conferința anuală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova ș. a.*)

În urma examinării proiectului Programului de lucru al Consiliului Bibliotecar Național pentru anul 2007 acesta a fost aprobat cu unele completări. Printre obiectivele primordiale ale acestei perioade este examinarea și aprobarea *Proiectului unei noi ediții a tabelelor CZU, a Regulamentului cu privire la elaborarea principiilor unice de alcătuire a biobibliografiilor și bibliografiilor tematice, a Concepției SIA – biblioteci în contextul strategiei naționale "Moldova electronică"*. Reprezentanții CBN au accentuat asupra

necesității urgentării procesului de definitivare și aprobare la nivel național a *Normelor de timp și de producție aplicate în bibliotecile din Republica Moldova*, acestea rămânând să fie puse în discuție la ședința plenară a Consiliului din luna mai. S-a menționat, de asemenea, că acest document va trebui să stea la baza elaborării în viitorul cel mai apropiat a unui alt document foarte necesar și important pentru buna funcționare a bibliotecilor din Republica Moldova – *Normativelor de funcționare a bibliotecilor din Republica Moldova*.

În luna septembrie se preconizează organizarea unui for al bibliotecarilor din țară. Membrii Consiliului Bibliotecar Național au menționat, că

organizarea unei astfel de acțiuni ar ridica considerabil imaginea bibliotecii și a bibliotecarului în societate și ar putea contribui la soluționarea unui șir de probleme, cu care se confruntă azi bibliotecile.

La ordinea de zi a fost și aprobarea componenței nominale a comisiilor de bază ale Consiliului Bibliotecar Național pentru anul 2007: Comisia "Bibliotecilor publice" (președinte Alexei Rău), Comisia "Biblioteci ale instituțiilor din învățământ" (președinte Ecaterina Zasmenco), Comisia "Biblioteci specializate" (președinte Elena Corotenco).

Larisa Gologan

„Numele lui va trăi între neamuri...”

Cu afirmația cuprinsă în titlul acestei consemnări începe inscripția de pe piatra de mormânt de la Căpriana a mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni, de la nașterea căruia s-au împlinit 260 de ani. Expoziția-eveniment consacrată acestei mari personalități, inaugurată în holul BNRM în ajunul Crăciunului și Anului Nou 2007 a avut suprasarcina de a reînvia o epocă de mare cumpănă pentru Basarabia. O epocă în care crucișul de interese geopolitice și militare atârna asupra-ne ca paloșul lui Damocles. O epocă în care numai un lider înțelept ar fi putut să împace lucrurile în așa fel încât neamul nostru să supraviețuiască. În rezultatul unor documentări asidue, beneficiind de consultațiile lui Iurie Colesnic, am depistat și selectat un set impunător de documente prin care am reușit să reproducem ambianța și esența epocii în care a trăit și făurit mitropolitul. Locurile, oamenii, creatorii și ctitorii anilor copilăriei, tinereții și maturității exarhului, de la Bistrița Transilvană în care s-a născut, trecând prin Câmpulung Moldovenesc de unde se trage familia și până la Căpriana odihnei sale de veci, și-au găsit reflectare în compoziția expoziției. Literele Bodoni cu care erau tipărite la Chișinău cărțile, mai ales frontispiciile lor, în perioada aceea au constituit un fundal de epocă sugestiv.

Apropo de aceste litere. Ele sunt, după părerea mea, una din căile (variantele) de deducere a motivului, a sursei din care provine cel de al doilea nume al său – Bodoni. Dna Nina Negru, care a luat cuvânt la inaugurare, a lansat varianta conform căreia acest nume s-ar trage de la un element din reliefurile din preajma satului său de baștină. Eu cred că trebuie avută în vedere varianta că mitropolitul Bănulescu a înființat prima tipografie în istoria Basarabiei. În ea cărțile se tipăreau cu duct italianesc la litere, iar

majusculile – cu caractere Bodoni. Giambattista Bodoni a fost unul din cei mai celebri tipografi ai lumii. În ultimul sfert al vieții sale (a decedat în 1813) el era tipograful model pentru toată Europa, iar Napoleon I-a ridicat în culmile slăvirii. Bodoni în acea vreme era nu doar un nume, ci și un calificativ pentru tot ce era perfect în materie de activitate tipografică. În plus, italianul a fost și un mare ctitor tipograficesc nu doar în orașul său, ci și pe plan mondial. Prin urmare, mitropolitul Bănulescu, în momentul când ctitoria prima tipografie în Basarabia și când își alegea stilistica italienească a garniturilor (spre deosebire de alți tipografi din Moldova care utilizau garnituri turnate de pe izvodul moldovenesc), și-a adăugat numele de Bodoni pentru a sublinia idealul spre care tinde și rolul pe care și-l alegea el în viața guberniei.

BNRM deține exemplare din cărțile tipărite de Bănulescu-Bodoni în tipografia eparhială întemeiată de dânsul, precum și din prima tipăritură a *Bibliei* și a *Noului Testament* în limba română realizată de el la Sankt Petersburg în 1817 și 1819.

Bănulescu-Bodoni a ctitorit bisericile „Sfânta Treime” și „Sfântul Gheorghe” din Chișinău. El a fost acela care a avut inițiativa construirii Catedralei din Chișinău și a ales, în 1817, locul pe care ea a fost înălțată după moartea sa. El a fost acela care a obținut învoirea de a tipări cărți „din cele românești” la Chișinău.

O hartă inedită a Basarabiei le-a creat vizitatorilor imaginea clară a așezării noastre în acel moment istoric. O lecție de icoane de epocă reda stilistica iconarilor săi, iar fundalul muzical cu cântece bisericești din vremea aceea le împletea pe toate acestea într-o imagine și într-o atmosferă deosebite.

Ion Nistor scria: „Mitropolitul Gavriil a fost un mare talent, un mare organizator și un aprig apărător al cauzei moldovenești. El se găsea în fruntea marilor patrioți care luptară pentru dobândirea autonomiei și conservarea caracterului moldovenesc”.

Raisa Melnic